

Visszatérített gyerekek utánkövetése és támogatása

Aide à l'enfance. | Kinderhilfe weltweit. | Per l'infanzia nel mondo. | Helping children worldwide.

Budapest 2016 március 29

Terre des hommes

tdh.ch

©Tdh / Jean-Marie Jolidon – Sri Lanka

Egy visszatérítési projekt tapasztalatai

A projektről

Célja: gyakorlati útmutató készítése a visszatérített gyermekek utánkövetéséről – **akár kísérő nélküliek, akár családban élők**

Módszertan: 120 visszatérített gyermek 18 hónapig tartó utánkövetése és megfelelő reintegrációs támogatás nyújtása. A gyermekeket dél-európai országokba térítették vissza (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedonia, Koszovó, Montenegró, Szerbia)

Célcsoport: már legalább egy éve az országban élő, a visszatérítés idejében 18 év alatti személyek, akiket kísérő nélkülként vagy családban térítették vissza. (Az emberkereskedelem áldozatai nem tartoztak a célcsoportba).

Információ az utánkövetett gyermekekről

	Albania	Bosnia-H.	FYROM	Kosovo	Montenegro	Serbia	Total
Children	20	20	20	20	20	20	120
Girls	11	8	8	12	10	8	57
Boys	9	12	12	8	10	12	63
Roma, Egyptian or Ashkali minorities	15	13	20	10	9	20	87
Born outside country of origin	5	8	0	6	2	1	20
Unaccompanied or separated	4	0	0	0	0	0	4

Célországok

Host countries	Albania	Bosnia-H.	FYROM	Kosovo	Montenegro	Serbia
Greece	171 ¹³¹					
Italy	1			1		
Germany	1	17	13	6	7	12
France	2			1		2
Switzerland		1		2	2	1
Sweden			2	5		4
Belgium		2		2	5	1
Luxemburg			3	1	4	
Slovenia			1			
Denmark			1			
Austria				1	1	
The Netherlands					1	
Norway				1		

A kutatás eredményei

- A családban élő gyerekek érdekeit nem vették figyelembe, őket a család részeként kezelték, és az ő különleges igényeit és mindenekfeletti érdekeit nem
- A visszatéréskor a gyerekeket és családokat fogadó problémákat nem mérték fel megfelelően
- Tartós megoldások lehetőségeit nem gondolták végig
- A visszatérítés során a folyamatok nem voltak gyermekbarátak, és nem voltak reintegrációs tervek
- A kibocsátó országok nagyon kevés információt kaptak a visszatérő gyerekekről ami az oktatásukat, egészségi állapotukat vagy más igényeiket illeti
- Amikor a családok visszaérkeztek, nem jutottak hozzá a szükséges szolgáltatásokhoz

A visszatérített gyermekek problémái

- A helyi nyelvet nem ismerték (nem beszéltek jól)
- Nehéz volt az iskolába visszailleszkedés
- Nem jutottak hozzá a számukra szükséges szolgáltatásokhoz (sem információjuk nem volt, sem segítő szakemberek nem adtak nekik tanácsot)
- „Láthatatlanok” voltak a hatóságok számára
- Sokan már a migráció előtt is sérülékenyek voltak
- Kultúrális sokk (a külföldön hosszú időt töltött gyermekek körében)
- Speciális csoport (Albánia): külföldön kizsákmányolt gyerekek (koldultatás)
- A visszatérítésről szóló döntés NEM a gyermek mindenekfeletti érdekében állt (igy a tartós megoldás is nehézkes)

Post Return Support and Reintegration – Ajánlás

Kinek számára készült?

- Célországokban dolgozó gyermekvédelmi szakemberek részére, akik előkészítik a visszatérítést.
- A kibocsátó országban dolgozó gyermekvédelmi szakemberknek, akik a reintegrációért felelősek
- Célországok döntéshozói: szükséges megfelelő információ gyűjtése a kibocsátó országról, hogy megfelelően döntsenek a gyermek mindenekfeletti érdekéről

Visszatérés előtti lépések

- Az Európa Tanács „Life Project” ajánlása – ez az eszköz lehet a **reintegrációs terv** alapja, mind a célországban (előkészítés), mind a kibocsájtó országban (visszatérítés után). Biztosítja az egészségügyi ellátás, oktatás folyamatos fenntartását

Középpontban:

- Oktatás
- Egészségügy
- Társadalmi integráció
- Jogi státusz
- Pénzügyi támogatás

Visszatérés utáni utánkövetés (12-18 hónapig)

- A támogatás felosztása különböző időszakaszokra (érkezéskor, az első három hónapban, első évben)
- Értékelis pontrendszer, a különböző területeken dokumentált helyzetnek megfelelően
- Az utánkövetés befejezésének feltételeinek meghatározása

Ajánlások

Szükséges a két ország közti kommunikáció a visszatérítés **ELŐTT**

- Biztosítani kell a gyermekek mindenkifeletti érdekeinek biztosítását, és megfelelő családfelmérést kell végezni
- Kibocsájtó országoknak segítségre van szüksége a megfelelő reintegrációs támogatás biztosításához
- Az utánkövetést független szervezetnek kell végezni
- **Családban élő gyermekek** érdekeit is figyelembe kell venni önállóan, és reintegrációjukat előkészíteni
- Administrative invisibility should be addresssed as priority
- Child-friendly return procedures

Néhány rövidtávú eredmény

- Hollandiában – egy hasonló projekt eredményeként már történtek változtatások a visszatérítés módjára vonatkozóan
- Franciaországban szakemberek konkrét visszajelzést adtak az ajánlásokról
- Koszovóban a családlátogatásokat immár képzett szociális munkások végzik
- Koszovóban bevezették a visszatérített gyermekeknek felajánlott albán nyelv oktatást